

Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona

**Memòria anual
2023**

Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona

Dipòsit legal B 9424-2024

Edita: Agencia Beat Content, marca registrada de BCNPRESS, Servicios Integrales de Comunicación, SL

C/ Elisabets, 8 - 10. 08001 Barcelona

Tel. 93 302 16 92 / 93 302 71 29

e-mail: fcmb@fcmb.org

www.fcmb.org

Índex

Carta del regidor de Ciutat Vella	05
Carta del president	07
Fets més destacats del 2023	08
01. LA FUNDACIÓ	10
02. PROJECTE SOCIAL	20
03. EQUIP HUMÀ	32
04. DESENVOLUPAMENT CORPORATIU I COMUNICACIÓ	34
05. ÀMBIT ECONÒMIC	38
06. ÒRGAN DE GOVERN	40
07. OBJECTIUS	42

Carta del Regidor de Ciutat Vella

Barcelona, Maig 2024

El districte de Ciutat Vella és un territori de contrastos. De contrast pels diferents orígens de les persones que hi viuen, i de les seves respectives cultures. De contrast entre la vida veïnal i la pressió turística. De contrast entre el més nou o innovador, i el més antic o històric. És el districte que integra i representa amb més intensitat tota la riquesa plural de la ciutat.

En aquest context hi trobem també les institucions públiques i privades més arrelades, de major trajectòria ciutadana, des de fa segles. Aquest és el cas de la Casa de Misericòrdia. De quan l'actual districte i la ciutat es confonien en una mateixa i única realitat.

Tal com es recull a la pàgina web, la FCMB porta més de 400 anys donant servei a les persones en situació de vulnerabilitat de la ciutat, singularment i durant molts anys de manera preferent les nenes.

Amb la Memòria que aquí presentem, corresponent a l'exercici de 2023, s'afegeix una baula més a aquesta cadena quatre vegades centenària de baules que han lligat amb fermesa la història de la institució amb la història de Barcelona, i que han esdevingut dues realitats indestruïbles que s'expliquen mútuament.

Al llarg del anys, la Casa de Misericòrdia de Barcelona ha passat per diverses etapes. Des dels seus orígens com asil sota el nom de Casa dels Àngels, el 1581, destinat a persones sense sostre, fins l'any 1772, en el qual es va decidir que seria una institució dedicada exclusivament a les nenes sense recursos de la ciutat, derivant la població masculina cap a la Casa de la Caritat.

Posteriorment, l'any 1852, arran de la publicació de la Llei de la Beneficència l'any 1849, l'Administració de la Casa Municipal de la Misericòrdia va quedar a càrrec de la Junta Municipal de Beneficència de Barcelona, com a auxiliar del Govern.

Durant una bona part d'aquests anys d'història –concretament, entre 1920 i 2018–, la congregació de les Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül es va fer càrrec del servei a la institució, deixant rere seu un gran llegat d'abnegada dedicació a les persones més necessitades.

Un altre dels contrastos esmentats a l'inici d'aquest escrit és el relatiu a l'impacte de la modernitat sobre la tradició de la mateixa Casa de Misericòrdia, pel que fa a la seva gestió.

L'any 2018, la dedicació de les religioses va ser substituïda per personal professional, amb un canvi d'estil educatiu i amb un nou model d'intervenció socioeducativa que, entre altres coses, va comportar que a partir de 2022, la Residència Elisabets esdevingués un centre mixt, per a nens i nenes.

I tot plegat ens ha portat fins aquí, fins al moment de poder exposar públicament els resultats d'un any més de treball al servei de la ciutat i, sobretot, dels infants més necessitats, amb un ventall d'activitats i recursos dirigits també cap a les famílies i els centres educatius de l'entorn, que col·laboren dia a dia amb la Fundació.

Les dades recollides a la Memòria 2023 avalen la bona feina feta tant per part de la direcció de la Fundació Casa de Misericòrdia, com per part de totes les persones que hi presten els seus serveis professionals.

Els animo a conèixer encara millor la realitat de la Fundació des de la lectura i l'anàlisi de la informació que aporta la Memòria, en la confiança que és el millor aval per als reptes que, de ben segur, sabrà encarar amb fermesa i determinació la Fundació Casa de Misericòrdia, com ha fet durant més de 400 anys, sempre al servei dels infants més necessitats de la ciutat de Barcelona.

Albert Batlle i Bastardas

Tercer Tinent d'Alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona
Regidor del Districte de Ciutat Vella

Carta del President de la Fundació

Barcelona, Maig 2024

Benvolgut/da,

Et presentem la segona memòria anual de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona, corresponent a l'exercici 2023. Es tracta d'una de les entitats més antigues de Barcelona i de Catalunya, ja que els orígens de la seva tasca social es remunten a finals del s. XVI, concretament, a l'any 1584, quan la Casa i Hospital de la Misericòrdia, després de diversos anys de preparació, va obrir definitivament les seves portes per acollir els pobres de la ciutat. Des d'aleshores, la institució ha anat evolucionant i adaptant-se a cada nova època històrica, però mantenint sempre un ferm compromís amb la seva missió: acollir, educar i acompanyar infants i joves en situació de vulnerabilitat i risc d'exclusió social, així com també les seves famílies.

Durant l'exercici 2023 hem continuat amb el procés de transformació i modernització de l'entitat iniciat l'any anterior. D'una banda, a finals d'estiu el Patronat va decidir posar fi a la gestió directa de la casa de colònies de Can Masriera. D'altra banda, s'han portat a terme dos relleus significatius dins de l'equip directiu, amb la incorporació d'un nou Cap d'Administració i Finances i una nova Cap d'Operacions i Gestió Patrimonial. Ambdós processos de selecció s'han realitzat en col·laboració amb una empresa especialitzada en recursos humans, en una clara aposta per atreure, retenir i gestionar adequadament el talent. Finalment, en l'àmbit econòmic, la Fundació ha reduït molt considerablement el deute històric i ha formalitzat un nou model de gestió de les inversions financeres, més professional, transparent i robust. Totes aquestes decisions persegueixen dos grans objectius: reforçar el focus sobre la nostra missió i millorar els resultats per poder dedicar més recursos a l'obra social. La finalitat és sempre la mateixa: millorar la qualitat de vida, l'educació i les oportunitats dels infants i joves que atenem.

També cal destacar l'esforç en matèria de comunicació, transparència i relacions institucionals, amb l'elaboració de la primera memòria anual de la Fundació, que va ser presentada públicament el dia 5 de setembre a la sala d'actes del CIDOB, amb la presència de l'Hble. conseller de Drets Socials de la Generalitat, Sr. Carles Campuzano, i el regidor de Ciutat Vella de l'Ajuntament de Barcelona, Sr. Albert Batlle. Així com també l'inici dels treballs per a l'elaboració d'una nova web i la presència a les xarxes socials.

Som conscients que ens queda molta feina per fer. Les necessitats socials del nostre entorn són enormes i el repte consisteix en donar-hi la millor resposta possible, tant en termes qualitatius, com quantitatius. Per això estem fermament compromesos a continuar avançant per aquest camí de transformació, professionalització, innovació i autoexigència. Gràcies pel vostre suport i la vostra col·laboració!

Antonio Masriera i Escolà

President de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona

Fets més destacats del 2023

GENER

Festa dels Reis Mags a la
Residència infantil Elisabets

FEBRER

La Fundació rep la distinció d'entitat centenària

Ens fan el lliurament del certificat Biosphere
per Can Masrera

JUNY

Festa de final de curs a la
Residència infantil Elisabets

JULIOL

Sessió de treball interna (equip professional) per definir els valors de la Fundació

Colònies de vacances a Can Masriera dels infants d'Elisabets

SETEMBRE

Acte de presentació pública de la Memòria Anual 2022

NOVEMBRE

Inici del projecte de consultoria amb ESADE Alumni Solidari

esade
alumni

DESEMBRE

Relleus de la Cap d'Administració i Finances i del Cap d'Operacions de la Fundació

Festa del Tió de la residència i sopar especial de Nadal

La Fundació

- 1.1 Missió, visió i valors
- 1.2 Entrevista a Alba Lanau, professora de la UPF
- 1.3 Història de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona
- 1.4 Arxiu històric
- 1.5 Grups d'interès
- 1.6 Compromís amb la sostenibilitat
- 1.7 Transformació organitzativa

La Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona acull, educa i acompanya infants i joves de famílies en situació de vulnerabilitat, oferint-los noves oportunitats per superar el risc d'exclusió social

5 VALORS

fonamentals guien la missió de la Fundació, que treballa per oferir suport a infants i joves en situació de vulnerabilitat.

Missió

Acollir infants i joves en situació de vulnerabilitat i risc d'exclusió social, oferint-los una **educació integral** (humana i acadèmica), **suport al seu nucli familiar** (per millorar les condicions de salut, feina, habitatge, etc.) i **preparació professional** orientada a la inserció al mercat de treball.

Visió

La Casa de Misericòrdia de Barcelona va ser fundada al barri del Raval a finals del s. XVI. Aprofitant aquest bagatge de quasi 450 anys, volem **desenvolupar i fer créixer la nostra obra social**, adaptant-nos a la societat del segle XXI. Això implica, principalment, **ampliar els serveis de suport a les famílies** d'infants i joves, i **incrementar les possibilitats d'accés a la vida laboral adulta**, d'acord amb els principis d'**universalitat i igualtat d'oportunitats**.

Valors

ACOLLIMENT

La Fundació és un espai d'**hospitalitat, respecte i empatia**. Volem que els infants, els joves i les seves famílies siguin benvinguts, gaudeixin d'un entorn de confiança i es trobin com a casa.

ACOMPANYAMENT

Aquesta voluntat de servei es tradueix en **un suport continuat al llarg del temps**, és a dir: en un acompanyament educatiu global, des dels 4 anys fins als joves majors d'edat que es preparen per accedir a la vida laboral adulta.

TRANSFORMACIÓ SOCIAL

Aspirem a posar fi a la vulnerabilitat i la pobresa, i, per tant, treballem activament per **promoure la justícia i la igualtat d'oportunitats**, fent possibles els drets i les llibertats fonamentals per a tothom: educació de qualitat, salut, habitatge digne, treball decent, etc.

PROFESSIONALITAT

El nostre equip humà assumeix aquest compromís en tot moment, buscant el benefici col·lectiu i **les millors pràctiques en la gestió** de l'entitat.

TRANSPARÈNCIA

La FCMB està fermament compromesa amb la política de **transparència i veracitat** de totes les activitats.

ENTREVISTA

Alba Lanau

Professora de la UPF

“Tenim un problema estructural de pobresa infantil i juvenil”

Com a experta i bona coneixedora de la realitat catalana, quins diria que són els principals reptes socials del país avui en dia?

Crec que podríem parlar de moltes problemàtiques, que afecten en diferent mesura a diversos col·lectius, però n'hi ha tres que són, al meu parer, particularment clau ara mateix.

En primer lloc, tenim un problema estructural de pobresa i en concret de pobresa infantil i juvenil. Segons les darreres dades de l'Idescat, el 32% dels infants viuen a llars pobres. Aquesta dada és especialment preocupant donat que Catalunya és una regió relativament rica. Tanmateix, les nostres xifres de pobresa infantil són molt similars a les de Bulgària i es troben per sobre de països com Grècia o Malta.

El nostre segon repte com a país és l'habitatge, factor que agreuja la situació anterior. En els darrers anys hi ha hagut un augment significatiu del preu dels lloguers i de compra de pisos i això ha provocat un creixement del nombre

de famílies amb dificultats a l'hora d'assumir els costos de l'habitatge. Penso que és un problema transversal i amb moltes ramificacions, tant si pensem en la dificultat dels joves per emancipar-se, com en els casos d'alguns avis i àvies que pateixen dificultats per poder mantenir el seu habitatge o es troben, en els casos més extrems, en situacions de desnonament.

Finalment, tot i que no és la meua àrea d'expertesa, crec que l'empitjorament de la salut mental entre la joventut és preocupant. Si bé és cert que la pandèmia hi va tenir un impacte important, les xifres s'han mantingut elevades a l'era post-COVID, la qual cosa penso que és un indicador de malestar social al qual cal donar resposta.

I, més concretament, amb relació a la pobresa i vulnerabilitat infantil i juvenil, com descriuria la situació actual i quina és la seva visió?

Crec que és difícil tenir una visió optimista. El problema de la pobresa infantil i juvenil al nostre país no és

nou. Ben al contrari, es tracta d'un problema estructural. En general, s'espera que la situació de les llars empitjori durant els moments de crisi econòmica degut a l'augment de l'atur i la precarietat, i que millori a mesura que l'economia es recupera. En canvi, les dades ens mostren que les xifres de pobresa són relativament estables inclús en períodes de recuperació econòmica. A més, pel fet de fer servir diversos indicadors, sabem que no es tracta d'un artefacte estadístic. En l'actualitat trobem cada cop més famílies amb dificultats per cobrir necessitats tan bàsiques com són l'alimentació i el consum elèctric de la llar. Per tant, està clar que tenim un repte pendent. A més a més, el fet que les xifres de pobresa siguin tan elevades, ens suggereix que el problema no se solucionarà amb una única intervenció política, perquè calen respostes que contemplin els diferents factors causants d'aquesta situació de pobresa: la precarietat, les necessitats de cura, l'habitatge o la dificultat per accedir a les prestacions.

La lectura més optimista és que existeixen diverses solucions per fer front al problema, com ara la millora de les condicions laborals o la creació de llars d'infants. Penso que actualment ens trobem en un moment de creixement econòmic, per tant, podríem implementar polítiques que donessin resposta a aquesta situació.

De vegades es diu, i vostè mateixa ho ha afirmat públicament, que “les polítiques d’infància són la millor inversió social que pot fer un país, és a dir: la que té un retorn més elevat”, com cal entendre aquesta afirmació?

Primer vull aclarir que aquesta afirmació no és meua, l’he manllevat a en James Heckman, premi Nobel d’Economia. Bàsicament, el que en Heckman va fer, com a bon economista, va ser calcular el retorn econòmic de la inversió social a diferents edats. Va concloure que invertir en infància i particularment en primera infància és el que té un major retorn d’inversió. Simplificant una mica les seves conclusions, podríem dir que el punt clau és que durant la primera infància es desenvolupen tant les habilitats cognitives com les emocionals, que ens ajudaran a aprendre i a desenvolupar-nos saludablement la resta de la nostra vida. Per tant, els costos d’invertir en aquesta etapa són relativament petits, però els beneficis en termes de rendiment escolar i de salut s’observen al llarg de tot el cicle vital, la qual cosa redueix els costos socials.

Com va conèixer i què en pensa de la tasca social de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona?

Doncs vaig conèixer la Fundació perquè en Daniel, el seu director, va venir a una presentació d’un llibre sobre pobresa en què jo feia de començadora i va fer algunes preguntes molt pràctiques respecte al paper que juga

el sector social a l’hora de fer front a aquesta problemàtica. Vam parlar una mica i després em va contactar. Llavors vaig fer una breu recerca sobre la Fundació, perquè no la coneixia. Tenen un model molt únic d’actuació dins del que és l’atenció a la infància en risc, que dona resposta a unes necessitats que malauradament en aquests moments no estan cobertes pel sector públic. A més, els seus indicadors d’èxit escolar són molt potents i això apunta a que fan bé les coses en termes de garantir l’estabilitat i el suport que els infants necessiten per a poder-se concentrar en estudiar i tenir èxit.

La Fundació treballa a partir d’un model d’intervenció socioeducativa fonamentat en el caràcter preventiu i el treball amb les famílies dels infants i joves. Què en pensa d’aquest model? És realment un element diferencial? Quin recorregut creu que podria (o hauria) de tenir de cara al futur?

Sí, és un element diferencial perquè posen el focus en l’infant, però inclouen el treball amb les famílies. L’aspecte residencial mixt, en què els nens passen temps en família i temps a la residència també és molt particular. Com comentava abans, sembla que és un model que funciona, almenys segons la informació que tenim. Partint d’aquí, jo crec que hi ha dues principals avingudes de futur, en funció sempre del pressupost existent, que tots sabem que és el que al final limita el que és possible: continuar com fins ara, però ampliar el nombre d’infants atesos, és a dir, créixer, o bé pensar en com es pot millorar el suport que reben els infants als quals s’atén. Això últim es podria concretar en un major acompanyament a les famílies per a que puguin millorar la seva situació i

deixin de necessitar els serveis de la Fundació. També crec que seria molt important plantejar-se estendre el suport a aquells joves que compleixen 18 anys però que encara necessiten suport per continuar estudiant i/o trobar una feina. Perquè el que busquem, idealment, és assegurar el benestar d’aquests infants i joves, durant la infància, però garantint una seguretat a llarg termini.

“La lectura més optimista és que existeixen diverses solucions per fer front al problema, com ara la millora de les condicions laborals o la creació de llars d’infants.”

Com veu la col·laboració públicoprivada en l’àmbit social? Quin rol creu que han de jugar les entitats del Tercer Sector Social?

Aquesta pregunta em genera una mica de conflicte intern perquè crec que, d’una banda, des d’una perspectiva de drets garantir els drets dels infants i dels ciutadans hauria de ser responsabilitat pública, però de l’altra, soc conscient que el nostre estat de benestar té unes mancances importants, sobretot en l’àrea d’atenció a infància i famílies i que les entitats del Tercer Sector Social fan una feina fantàstica i molt necessària en aquest sentit. Aquestes, a banda de tenir molta experiència i coneixements sobre el tema, tenen capacitat per generar respostes innovadores a noves necessitats i crec que això cal cuidar-ho i aprofitar-ho. ■

Història de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona

1569

El Consell de Cent acorda que es constitueixi una comissió per estudiar la creació d'un hospital i refugi per als pobres. S'inicia el procés de creació de la Casa i Hospital de la Misericòrdia.

1581

La comissió, compromesa amb aquesta iniciativa, n'assigna un espai provisional a la Casa dels Àngels.

1584

El 24 de febrer la Casa i Hospital de la Misericòrdia obre les seves portes per acollir els pobres (homes i dones de totes les edats).

1585

Cap a finals d'aquest any, la Casa i Hospital de la Misericòrdia de Barcelona passa a ubicar-se definitivament (i fins a l'actualitat) al carrer dels Elisabets.

1772

Mentre que les nenes romanen a la Casa de Misericòrdia, al carrer Elisabets, els homes i els nens es traslladen al Col·legi Tridentí.

1775

La Casa de Misericòrdia i el Col·legi Tridentí es constitueixen com a Real Casa de Hospicio y Refugio de Barcelona.

1802

La Casa de Misericòrdia, després de més de dos segles d'història, varia la seva naturalesa i passa a dedicar-se exclusivament a acollir donzelles menors de 12 anys. Una nova institució, la Casa de Caritat de Barcelona, esdevé el nou hospici de la ciutat, que acull a dones i homes de totes les edats.

1920

Les filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül es fan càrrec de les nenes acollides a la Residència.

1984

L'entitat es converteix en la Fundació privada Casa de Misericòrdia de Barcelona reafirmant el propòsit d'acollir, educar i acompanyar nenes i noies en situació de vulnerabilitat.

2018

Les monges es veuen obligades, per manca de personal, a deixar la gestió de la Residència, i, com a resposta, el Patronat contracta un equip d'educadores socials, professionalitzant d'aquesta manera la Residència.

2022

La Residència infantil Elisabets esdevé un centre mixt i defineix formalment el seu model socioeducatiu.

2023

La Fundació continua el seu procés de transformació i obertura, focalitzant-se en els drets dels infants.

Arxiu històric

L'Arxiu Històric de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona està constituït per la documentació que el propi funcionament i gestió interna de la Casa han anat generant des de la seva fundació (aproximadament 100 metres lineals de documents).

El document més antic conservat és un pergamí de l'any 1336, encara que el gruix de documentació correspon principalment als segles XVII, XVIII i XIX.

Bona part dels esdeveniments que s'han produït a la ciutat de Barcelona durant els darrers quatre segles estan referenciats en el fons documental de singular importància dins l'Arxiu citat anteriorment. A grans trets, el podem subdividir en dos blocs: aquells documents que fan referència a l'ordre intern de la Casa (actes, reglaments, estatuts, inscripcions, altes i baixes d'acollides, factures, contractes, censos, etc.) i d'altres que fan referència a qüestions externes i que, en conjunt, reflecteixen de manera directa l'esdevenir de la societat barcelonina.

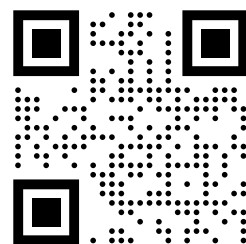
La riquesa d'aquest conjunt documental va quedar reflectida en el llibre: *Dones, pobresa i assistència al segle XVIII*. Vic: Eumo Editorial, 1997, del qual és l'autora la Dra. Montserrat Carbonell i Esteller.

A partir d'aquest fons, l'entitat va contractar personal per fer la classificació i descripció del conjunt documental que aplega la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona. L'arxivera Rosa Pardo va finalitzar la tasca de catalogació de l'arxiu a través de l'Inventari de l'Arxiu Històric de La Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona.

L'any 2013 la Fundació va començar a digitalitzar l'arxiu històric, projecte que va finalitzar l'any 2016, afavorint així la difusió i l'accés a tota la documentació al públic.

A través de la web de la Fundació podeu accedir a l'Arxiu Històric i descarregar gratuïtament els documents que desitgeu.

**Escaneja el QR
per accedir-hi:**

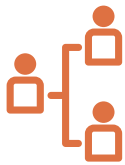

Grups d'interès

Els principals grups d'interès de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona són:

Beneficiaris: els infants i joves són la prioritat i el centre d'interès principal de la Fundació. Les seves necessitats determinen, en gran mesura, el destí dels recursos, l'organització de l'entitat i els perfils professionals amb els que compta la Residència infantil Elisabets. A més, ens esforcem a fer partícips les famílies en el nostre projecte educatiu, conscients que l'entorn familiar dels infants i joves té un fort impacte en el seu desenvolupament.

Equip professional: els treballadors de la Fundació, amb les seves competències, el seu talent i el seu compromís, formen l'equip professional que fa possible l'assoliment dels objectius de l'entitat.

Escoles: és imprescindible treballar de manera alineada amb la xarxa d'escoles a les quals assisteixen els nens i nenes de la Residència infantil Elisabets. La col·laboració diària amb mestres i tutors és fonamental pel desenvolupament d'infants i joves.

Patronat: el Patronat de la Fundació és el màxim òrgan de govern i l'encarregat de definir les línies estratègiques, supervisar la gestió i representar l'entitat d'acord amb la llei i els estatuts.

Proveïdors: per dur a terme totes les activitats de la Fundació, comptem amb un ampli i heterogeni ventall de proveïdors: cuina, suport psicològic, serveis de manteniment, entitats financeres, etc.

Llogaters: la Fundació també compta amb llogaters d'habitatges i locals que li han estat llegats al llarg dels anys. Els seus arrendaments aporten els recursos imprescindibles per al funcionament de la Fundació.

La missió de la Fundació només es pot aconseguir des d'una perspectiva relacional i una clara orientació vers els nostres grups d'interès, amb qui treballem per mantenir sempre oberts uns canals de comunicació bidireccionals, a més de gestionar les seves demandes i expectatives.

Administracions Públiques: tot i ser una Fundació privada i autosuficient econòmicament, mantenim una estreta col·laboració amb entitats i institucions públiques, com ara el Consorci d'Educació de Barcelona, la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) o els Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Entitats socials: treballem en xarxa amb altres entitats socials, com ara la Fundació TOT Raval, Càritas de Barcelona, la Fundació l'Esperança i la Coordinadora Catalana de Fundacions, entre d'altres.

Donants: la Fundació no té socis, però sí que té donants i col·laboradors (tant persones físiques com jurídiques). La seva contribució és essencial, ja que permet disposar dels recursos econòmics i materials necessaris per garantir la missió de la Fundació.

Experts: experts en diverses àrees ofereixen voluntàriament els seus coneixements i assessorament per enriquir la tasca de la Fundació.

Monitors: les monitores externes de la Residència infantil Elisabets proporcionen als infants i joves un entorn segur, afectuós i estructurat, garantint el seu benestar físic, emocional i psicològic. A més, fomenten el seu desenvolupament personal i social mitjançant activitats educatives i lúdiques adaptades a les seves necessitats específiques.

Voluntaris: a la Residència infantil Elisabets comptem amb el suport de 12 voluntaris que realitzen un seguiment setmanal dels infants al llarg de tot el curs, ajudant-los en la seva millora acadèmica.

Compromís amb la sostenibilitat

Com a entitat compromesa amb la sostenibilitat i els criteris de gestió ESG (*Environment, Social & Governance*), durant l'any 2023, hem iniciat un procés d'anàlisi del nostre parc immobiliari per tal de reduir les emissions de CO₂ i millorar la petjada de carboni dels nostres immobles, contribuint així a la millora de l'eficiència energètica global.

L'anàlisi ha consistit, d'una banda, en la recopilació de dades i indicadors in situ i de l'altra, en la revisió sistemàtica de les instal·lacions, sistemes i materials constructius. A més, s'ha començat a fer un estudi de les possibles opcions de rehabilitació, amb l'objectiu de millorar-ne l'eficiència.

Existeixen múltiples alternatives que contribueixen a fer possible aquest objectiu: instal·lació de plaques solars, aerotèrmia, acondicionament dels aïllaments de façana i dels sistemes de tancament, etc. D'acord amb les directives de la UE que estableixen el 2030 com a data límit per millorar l'eficiència energètica dels edificis i amb una clara voluntat d'anticipar-se a la legislació que vindrà, la FCMB està dissenyant un pla global per rehabilitar tots els seus immobles, de forma progressiva i establint prioritats en funció del diagnòstic de cada edifici.

Renovació certificat Biosphere

Hem renovat el certificat Biosphere de la casa de colònies de Can Masriera, que reconeix la gestió sostenible i les bones pràctiques de la nostra casa de colònies en relació a l'eficiència energètica. L'existència de plaques solars que garanteixen el subministrament elèctric i l'aigua calenta sanitària (ACS) en són un clar exemple. Durant la jornada de lliurament dels guardons, organitzada a Alella, el 23 de febrer de 2023, per l'equip del Consorci de Promoció turística del Maresme, es van compartir experiències i es va debatre sobre les possibles alternatives de millora amb l'objectiu de continuar avançant cap a un futur més sostenible en el sector dels equipaments turístics i de lleure.

Transformació organitzativa

Durant l'exercici 2023, la Fundació ha continuat impulsant el procés de transformació de l'entitat iniciat l'any anterior.

L'any 2022, el Patronat de la Fundació va decidir posar fi a totes les activitats econòmiques que fossin deficitàries i no estiguessin directament vinculades a la missió. Es pretenia, d'aquesta manera, en primer lloc, sanejar l'entitat, abandonant els projectes econòmicament inviables i que s'havien convertit en una càrrega per a la institució, i, en segon lloc, focalitzar-se exclusivament i dedicar tots els recursos possibles a la missió, és a dir, a la raó de ser de la Fundació.

En relació amb la casa de colònies de **Can Masriera**, al mes de setembre, el Patronat va prendre la decisió de tancar-la i posar fi a l'explotació directa de l'immoble.

Amb aquesta decisió es pretén que Can Masriera deixi de ser un actiu deficitari i passi a ser un generador net de recursos econòmics per a la Fundació, a banda de beneficiar-se també de la corresponent reducció administrativa i de gestió.

Des del punt de vista social, la finca continuarà donant servei a infants i joves com a casa de colònies, que és el motiu pel qual es va dissenyar el projecte de Can Masriera.

D'altra banda, a finals d'abril de 2023, i després d'un llarg procés de gestió, la Fundació va vendre l'immoble de l'antiga **Residència Universitària Tres Torres**, ubicat a la Via Augusta, 289, que havia deixat d'estar en servei el 30 de juny de 2022.

El tancament d'aquests dos centres de treball, que ha suposat una reducció de la plantilla del 50 %, ha de permetre el sanejament econòmic de l'entitat i, sobretot, ha de fer possible una major focalització en la missió de la Fundació, deixant de gestionar uns equipaments que només tangencialment estaven relacionats amb el propòsit de l'entitat, eren deficitaris i requerien una gran dedicació de temps i recursos.

Projecte social

- 2.1 Projectes socials de la Fundació 2023
- 2.2 Sobre la Residència infantil Elisabets
- 2.3 Activitat de la Residència
- 2.4 Model d'intervenció socioeducativa de la FCMB
- 2.5 Un dia a la Residència
- 2.6 Dades de la Residència 2023
- 2.7 Suport a joves universitaris
- 2.8 Projecte Guinea Conakry

La Residència infantil Elisabets és on es desenvolupa la major part de l'activitat social de la Fundació. A més, donem suport a joves entre 18 i 22 anys i col·laborem amb projectes educatius que la Missió Catòlica Salesiana a l'Àfrica duu a terme a Guinea Conakry.

3

PROJECTES

Actualment, la Fundació desenvolupa la seva missió a través de 3 projectes socials.

Projectes socials de la Fundació 2023

La Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona duu a terme un seguit de projectes socials amb un objectiu comú: brindar suport a infants i joves en situació de risc. La Residència infantil Elisabets és el centre neuràlgic de l'activitat social de la Fundació i ofereix acolliment i assistència a nens i nenes en edat escolar que es troben en contextos familiars vulnerables. Amb un enfocament en el foment del creixement personal i l'autonomia, l'equip de la Residència proporciona atenció individualitzada per satisfer les necessitats materials, físiques, emocionals, espirituals i socials dels infants i les seves famílies.

A més, la Fundació compta amb un programa de beques per a alguns antics residents que ara estudien a la universitat i viuen de manera independent en pisos d'estudiants. Aquesta iniciativa no només demostra l'impacte positiu de la Fundació en les vides dels seus beneficiaris, sinó que també reflecteix el seu compromís amb oferir un suport continuat al llarg del temps, incloent la franja d'edat de 18 a 22 anys. Durant el 2023, l'entitat ha ajudat a tres estudiants universitaris.

Però la Fundació no limita el seu impacte al territori local, sinó que estén la seva ajuda fins a Guinea Conakry, finançant projectes educatius del Centre Professional Don Bosco, pertanyent a la Missió Catòlica Salesiana a l'Àfrica, amb l'objectiu de contribuir a l'educació i al desenvolupament de joves guineans.

Sobre la Residència

La Residència infantil Elisabets és on es desenvolupa la major part de l'activitat social de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona. Es tracta d'una residència infantil que acull nens i nenes d'entre 4 i 18 anys en temps escolar, és a dir, de dilluns a divendres durant els mesos lectius. L'objectiu de la residència és ajudar el menor a desenvolupar-se en plenitud, adquirir autonomia personal i ser capaç de donar suport a la família.

L'equip educatiu, integrat per la directora, educadores socials, vetlladores i monitores, s'encarrega de guardar i tenir cura dels infants, a més de donar resposta a les seves necessitats materials, físiques, emocionals, espirituals i socials. Aquestes últimes són especialment rellevants, ja que les famílies que atensem presenten una sèrie de dificultats socials i econòmiques que fan que molts dels infants presentin problemes emocionals.

La Residència infantil Elisabets també compta amb el valuós suport d'un equip de 12 voluntaris, procedents del projecte Organització Finestra Oberta de La Salle, del Voluntariat Corporatiu de CaixaBank i estudiants d'Educació Social i Integració Social. Cada voluntari fa el seguiment d'un infant durant una hora setmanal al llarg de tot el curs, ajudant-lo en la seva millora acadèmica.

L'any 2022, amb l'objectiu de garantir les mateixes oportunitats a tots els infants, el centre va esdevenir una residència mixta i, des de llavors, acull sense distinció a nenes i nens.

Durant l'exercici 2023, la residència ha acollit a 30 infants: 24 nenes i 6 nens. Tots ells compleixen els criteris d'admissió de la Residència infantil Elisabets: tenen edats compreses entre els 4 i els 18 anys, es troben en context de risc, tenen una situació econòmica familiar dèbil, els progenitors tenen grans dificultats per poder atendre'ls a les tardes o nits i estan empadronats a la província de Barcelona.

A més d'aquests criteris d'admissió, s'estudien la situació i les necessitats de cada família i es dissenya un pla de treball que, a vegades, comporta l'ingrés residencial dels infants, mentre que en altres casos s'opta pel model semi-residencial. El principal tret característic de les famílies que s'adrecen al nostre servei és que acostumen a ser monoparentals i nombroses, amb uns ingressos econòmics molt baixos i una escassa xarxa familiar o social, fet que els impedeix conciliar les necessitats familiars amb les laborals.

Activitat de la Residència

Els infants acollits a la Residència infantil Elisabets han estat escolaritzats a 13 centres diferents: l'Institut Escola Elisabets, l'Escola Vedruna Àngels, l'Escola Pia Sant Antoni, l'Escola Collaso i Gil, l'Institut Eugeni d'Ors, l'Escola SOLC, els Maristes Anna Ravell, l'Institut Rafael Alberti de Badalona, el Sagrada Família Avinyó, els Jesuïtes del Clot-Joan XXIII, els Jesuïtes Gràcia Kostka, el Col·legi Sant Gabriel de Sant Adrià i l'Institut Salvador Seguí.

En finalitzar la jornada escolar, els nens i nenes reserven un temps per a l'estudi, on repassen els continguts i reforcen els seus coneixements amb l'acompanyament d'una educadora de la residència. A partir de tercer de primària, la majoria de les tasques es realitzen en un entorn digital, ja que disposem dels recursos informàtics adequats per fer-ho. També oferim als infants i joves espais recreatius per als seus moments de lleure i fomentem l'hàbit de la lectura mitjançant activitats adaptades a les seves edats i nivells.

De manera periòdica, es duen a terme col·laboracions amb altres entitats per oferir als infants activitats extraescolars

que contribueixin a millorar el seu desenvolupament. És el cas de l'Associació Esportiva Ciutat Vella, on els infants a partir de sis anys han pogut triar una activitat esportiva que fan durant el curs acadèmic i que complementa la seva formació. També han tingut l'oportunitat de desenvolupar-se en l'àmbit musical, gràcies al fet que una professional de la Fundació Voces visita la residència cada setmana per treballar la iniciació musical dels infants, a través del cant i la instrumentació.

Els mesos de desembre i juny celebrem Nadal i final de curs, respectivament, amb les famílies dels nens i nenes de la residència, moments que aprofitem per enfortir el vincle que treballem per mantenir durant tot l'any. També organitzem dues jornades més de trobades amb les famílies durant el curs, en les quals compartim un espai de formació i intercanvi.

A més, durant l'any hem visitat diversos equipaments culturals de Barcelona, on els infants i joves han dut a terme diferents activitats i tallers. Aquestes activitats culturals estan bonificades per la plataforma Apropa Cultura.

CANVI DE MODEL D'ATENCIÓ PSICOLÒGICA

A principis del mes d'abril del 2023 la Residència canvia el seu model d'atenció psicològica als infants amb l'objectiu d'alinear-se amb el nou model d'intervenció socioeducativa de la FCMB, definit l'any 2022. El canvi ve motivat principalment per la necessitat de ser coherents amb el nou projecte educatiu, que inclou la família com a eix fonamental en el desenvolupament socioafectiu dels infants, la qual cosa no s'estava tenint en compte en el model antic.

Fins al moment, un professional de l'Associació Ventijol es desplaçava a la residència un cop per setmana i s'ocupava dels casos més greus i de les urgències. La resta dels infants només rebia atenció psicològica de forma esporàdica. Aquesta selecció provocava malestar entre els nens que no es podien beneficiar d'aquesta atenció més continuada. Alhora, la desconexió amb les famílies no produïa els canvis desitjats en els infants.

Les dues limitacions del model establert fins aleshores són les que van impulsar el canvi de model.

La nova proposta plantejada per l'Associació Ventijol per donar resposta a aquestes dificultats consisteix a oferir a tots els infants una intervenció sistèmica estructurada en 15 sessions aproximadament amb la finalitat de millorar el seu benestar a través del treball amb les seves respectives famílies.

A banda d'això, s'ha afegit una nova modalitat d'intervenció, que no contemplava l'antic model: es duren a terme una sèrie de sessions de treball amb l'equip professional de la residència, per dotar-lo d'eines d'intervenció psicopedagògica que ajudin els professionals a gestionar la càrrega emocional que suposa l'acompanyament d'aquests infants en el seu dia a dia a la residència.

Model d'intervenció socioeducativa de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona

1

UNIVERSALITAT

La missió de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona és l'acolliment universal d'infants i joves de la província de Barcelona que es troben en situació de pobresa i vulnerabilitat, sense cap mena de discriminació per raó de cultura, religió, raça, procedència geogràfica, etcètera.

2

CARÀCTER PREVENTIU

Busquem actuar amb els infants, joves i famílies de manera preventiva, abans que es produeixin situacions pitjors o irreversibles com ara un abandonament, maltractaments, etcètera. L'objectiu és anticipar-se i actuar proactivament per ajudar a resoldre les dificultats del present i, sobretot, evitar que empitjorin.

3

TREBALL AMB LES FAMÍLIES

El centre de la nostra actuació són els infants, però som conscients que aquests no estan sols. Les seves famílies solen tenir greus dificultats en qüestions d'alimentació, pobresa energètica, emergència residencial, bretxa digital, manca d'habilitats parentals... i la nostra missió, lluny de substituir-les, és ajudar-les, complementar-les i enfortir-les. La Fundació no té, ni desitja tenir, les tuteles dels infants, que corresponen a les famílies o a les administracions públiques.

El Projecte Educatiu i el Model d'Intervenció de la Residència infantil Elisabets estableixen les principals línies d'actuació i els objectius del centre, d'acord amb el Patronat, la direcció de la Fundació i l'organització de la Residència.

Aquest model d'intervenció que la Fundació duu a terme a través de la Residència infantil Elisabets s'ha resumit en set punts concrets:

4

EDUCACIÓ INTEGRAL

Des de la Fundació desenvolupem un model holístic que vetlla per l'educació integral dels infants, és a dir, atenem tant les necessitats materials com espirituals de les persones. Proponem una educació basada en els valors cristians, que permeti desplegar plenament les capacitats i potencialitats de tots els infants i joves: identitat, sociabilitat, hàbits quotidians, escola i esport, entre d'altres.

5

ATENCIÓ IMMEDIATA

Treballem per mantenir una relació directa, sense mediació de les administracions públiques, entre les famílies dels infants i la Fundació. En aquest sentit, cobra especial rellevància el rol dels professionals que formen part del projecte, com ara metges, mestres o educadors.

6

ATENCIÓ PERSONALITZADA

Posem el focus en els infants i joves, ja que volem que les persones estiguin al centre del nostre projecte socioeducatiu. Oferim un servei semiresidencial, adaptat a les necessitats específiques de cada menor, amb flexibilitat, evitant intervencions rígides i estandarditzades. Els equipaments, els recursos i els tràmits administratius han de ser mitjans, mai fins per si mateixos.

7

TEMPORALITAT

Aspirem a fer que la necessitat d'ajut de la Fundació sigui tan sols provisional. El millor indicador d'èxit per a la Fundació és que un infant o família deixi de necessitar el nostre suport i pugui cedir la seva plaça a un altre infant.

Un dia a la Residència

Els nens i nenes de la Residència infantil Elisabets hi dormen de dilluns a dijous i marxen a passar el cap de setmana amb les seves famílies cada divendres. Durant els dies lectius, esmorzen, berenen i sopen a la residència, però dinen a les respectives escoles. A les tardes es duen a terme diverses activitats adaptades a cada infant, com ara extraescolars, sessions d'estudi o reforç escolar. L'acompanyament socioeducatiu és personalitzat i continuat a través de les tutories. Finalment, a les nits tenen estones de pregària i lectura acompanyada.

DIA	06:30	Es lleven els joves de Batxillerat i Cicles formatius
	07:10	Es lleven els joves de l'ESO
	07:35	Pregària i baixar a esmorzar (ESO) Es lleven els nens i nenes d'Infantil i Primària
	08:05	Entrada a l'escola (ESO) Pregària i esmorzar d'Infantil i Primària
	08:30 - 09:00	Entrada a les escoles d'Infantil i Primària
	14:00 - 15:00	Hora de dinar: alguns infants i joves ho fan a l'escola i, d'altres, a la Residència
TARDA	16:30 - 17:00	Sortida de les escoles
	17:00	Berenar, temps d'esbarjo i activitats extraescolars
	17:30	Temps d'estudi dels més grans i/o activitats extraescolars
	18:00	Temps d'estudi dels petits i/o activitats extraescolars
	19:30	Sopar d'Infantil i Primària
NIT	20:15	Sopar de Secundària
	20:30	Temps d'esbarjo
	21:00	Higiene personal
	21:15	Recollida del dia i pregària
	22:00	Dormir (Infantil i Primària)
	22:30	Dormir (ESO)

RESULTATS DE LA RESIDÈNCIA

DADES DELS INFANTS I JOVES

Evolució acadèmica

Resultats acadèmics 3r trimestre >
Resultats acadèmics 1r trimestre

Participació en activitats educatives

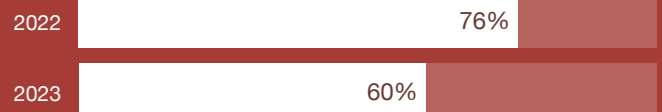
Colònies

Percentatge d'aprovat de 4t d'ESO

Casals escolars

Percentatge de continuïtat després de 4t d'ESO

Extraescolars

DADES I RESULTATS DE LA RESIDÈNCIA ELISABETS

100%

INFANTS
BECATS

4

FAMÍLIES HAN REBUT
ATENCIÓ PSICOLÒGICA

2

INFANTS INCORPORATS
ALS SERVEIS SOCIALS

Suport a joves universitaris

De la Residència infantil Elisabets a la universitat: el camí de la Nieves, l'Aroa i el Rasel

Des dels seus inicis, la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona ha vetllat per oferir acompanyament, educació i orientació a infants i joves en situació de vulnerabilitat. La Nieves, l'Aroa i el Rasel en són un exemple. Les dues noies van viure des de ben petites a la Residència infantil Elisabets i, posteriorment, a la residència Tres Torres, on també va residir el Rasel. Actualment, estudien a la universitat i viuen en pisos d'estudiants, gràcies al suport que la Fundació els continua oferint. Tots tres ens han obert les portes de les seves vivències, els seus aprenentatges i els seus somnis.

En el centre de les seves memòries es troben les figures acollidores de les Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül, encarregades de la cura de les nenes de la residència durant els anys que elles hi van viure. Tant l'Aroa com la Nieves evocuen una sensació de família, on els vincles es forjaven en un ambient de confiança i complicitat. **“Jo vaig entrar a la Residència de ben petita i, des del començament, la meva relació amb les sors va ser molt especial; em brindaven molt de suport”,** explica l'Aroa. **“Elles, juntament amb les meves companyes, eren una família per a mi. Feien que em sentís com a casa.”**

Aroa, Estudiant de 3r d'Infermeria

La interacció constant entre les residents, la Fundació i les famílies, van fer de la Residència, una segona llar per a totes elles. **“Tothom estava desitjant que arribés el dilluns per tornar a la residència”,** recorda la Nieves amb un somriure.

Tot i les circumstàncies personals de cada una, les amistats creades a la residència han perdurat en el temps. **“Moltes de les noies que marxaven perquè es feien grans tornaven sempre que podien per col·laborar durant les colònies o per fer reforç”,** afirma l'Aroa. La Nieves, que ara hi torna com a voluntària, celebra aquesta continuïtat: **“Soc voluntària a la Residència perquè m'agrada pensar que estic contribuint a fer que una nova generació experimenti l'afecte i la implicació que vaig rebre jo.”**

MÉS ENLLÀ DE L'AULA: L'APRENENTATGE EN VALORS

Complementàriament a l'educació formal que rebien a les escoles, la Fundació els va proporcionar una formació en valors i habilitats socials que han enriquit la vida dels tres joves. **“Vam aprendre molta empatia i paciència”,** reflexiona la Nieves. Aquestes qualitats s'han convertit en pilars fonamentals en les seves vides adultes. El Rasel, ara en el seu camí cap a professionalitzar-se en l'educació social, destaca la importància del suport continuat: **“Sempre he notat el seguiment per part de la Fundació, m'he sentit molt acompanyat i per a mi això és el més important.”**

Tal com expliquen els tres joves, la diversitat cultural i religiosa ha estat sempre respectada i celebrada a les residències de la Fundació. Les diferències es convertien en un punt de trobada, on la música i les tradicions es compartien amb consideració i admiració. El projecte educatiu de la Fundació està basat en els valors cristians, incloent-hi la universalitat i el respecte a la llibertat individual. Tots tres subratllen

que aquests valors no s'imposen, sinó que es presenten com una opció per als residents. És a dir, se'ls convida a explorar i comprendre aquests principis, respectant en tot moment la seva elecció personal. **“Recordo que molts dies agraïem l'aliment durant l'hora del sopar. Després, es creava un espai per expressar desitjos per al futur o donar gràcies, on es podia pregar o no; era una pràctica molt personal”**, descriu l'Aroa.

Nieves, Estudiant de 2n d'Economia

Els joves destaquen que la Fundació els ha inculcat una mentalitat de servei i comunitat. Com a voluntària, la Nieves segueix els passos de les persones que la van ajudar en el seu creixement, demostrant un compromís profund amb els valors que la residència li va ensenyar. L'Aroa i el Rasel també reconeixen l'impacte positiu que la Fundació ha tingut en les seves vides i estan disposats a contribuir amb les futures generacions.

EL CREIXEMENT PERSONAL I PROFESSIONAL DE LA NIEVES, L'AROA I EL RASEL

Ara, en el llindar de la vida adulta, la Nieves, l'Aroa i el Rasel reflexionen sobre com la Fundació els ha preparat per a aquesta nova etapa. Han après a assumir responsabilitats i a ser autònoms, tot mantenint els vincles de la seva infància i joventut compartida. La relació amb les cuidadores, monitores i altres membres de la Fundació han estat clau en aquest procés, ja que els ha garantit un acompanyament continuat en els moments de transició.

En aquest sentit, la Nieves confessa que **“el canvi més radical va ser haver d'aprendre a autogestionar-nos. Fer-nos el menjar, fer la compra, les tasques domèstiques, portar al dia els estudis... Abans teníem un horari i sabíem a quina hora tocava fer-ho tot, però ara ja no. Així i tot, ha estat una evolució molt natural per la que estàvem preparats.”**

Els seus estudis universitaris representen una nova etapa de creixement personal i professional. Amb determinació i entusiasme, busquen el seu camí en disciplines que els apassionen i els motiven, des de l'Economia fins a la Infermeria i l'Educació Social.

L'autonomia que comporta la seva situació actual va suposar un nou repte per a ells, però el van assumir amb emoció i amb ganes de perseguir els seus somnis professionals. El futur dels tres joves està ple de possibilitats: l'Aroa desitja ser infermera pediàtrica, mentre la Nieves visualitza un futur de viatges i projectes personals. El Rasel, compromès amb la seva vocació d'educador, espera trobar maneres d'impactar positivament en la vida d'altres joves.

Rasel, Estudiant de 4t d'Educació Social

Però, més enllà dels objectius personals, mantenen un fort compromís amb l'entitat que els ha acollit, acompanyat i ajudat tots aquests anys. **“Als nens i nenes que ara mateix són a la Residència els diríem que ho aprofitin. Que siguin conscients de l'oportunitat que suposa i visquin l'experiència traient-ne el màxim profit.”**

Projecte de cooperació a Guinea Conakry

La Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona proporciona ajuda financera al Centre Professional Don Bosco, pertanyent a la Missió Catòlica Salesiana a l'Àfrica, amb l'objectiu de contribuir a l'educació i al desenvolupament de joves guineans. A través d'aquesta col·laboració, s'ha promogut una àmplia gamma d'activitats que el Centre Professional Don Bosco duu a terme en diverses comunitats.

Aquesta entitat, present a 43 països d'Àfrica, posa un èmfasi especial en l'educació dels infants i joves en situació de vulnerabilitat. Des d'escoles professionals fins a programes de lleure i esport, l'entitat ofereix un conjunt complet de serveis educatius per donar suport al creixement i al desenvolupament integral dels joves. A través dels seus centres i programes, ofereixen formació en diverses àrees com l'alfabetització, la mecànica, l'electricitat, la fusteria i altres oficis, proporcionant als joves les habilitats necessàries per a una inserció laboral exitosa tenint en compte les necessitats concretes de les comunitats on opera.

EDUCACIÓ INTEGRAL A TRAVÉS DE PROGRAMES DE DESENVOLUPAMENT JUVENIL

A més de l'educació formal, el Centre Professional Don Bosco també vetlla per l'educació informal a través d'activitats de lleure, esports i tallers ocupacionals. Aquests programes no només enforteixen les habilitats pràctiques dels joves, sinó que també fomenten valors com la solidaritat, la cooperació i el respecte mutu.

Des de la delegació de Guinea Conakry, l'entitat té presència a ciutats com Conakry, Kankan i Siguiri, des d'on arriba a un gran nombre de joves i els ofereix una via d'esperança i oportunitat, parant especial atenció a aquells que han abandonat els estudis o es troben en situacions de risc.

LA MISSIÓ COMPARTIDA DE DON BOSCO I LA FUNDACIÓ

La dedicació i el compromís de Don Bosco envers la joventut reflecteixen els valors compartits amb la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona, que reconeix i valora l'impacte positiu i durador que aquestes activitats tenen en la vida dels joves i les comunitats on operen. Gràcies al suport de la Fundació, Don Bosco pot ampliar i reforçar les seves activitats, arribant a més joves i oferint-los una oportunitat real de millorar les seves vides i construir un futur més esperançador.

PROJECTE D'EQUIPAMENT SOLAR AL CENTRE DON BOSCO - KANKAN

Conscient de la importància de les energies alternatives davant dels reptes urgents com el canvi climàtic, la independència energètica i la reducció de les importacions de combustibles fòssils, el Centre Professional Don Bosco ha iniciat un projecte que té com a objectiu principal la introducció de la formació en energies renovables a tots els alumnes de la branca d'electricitat.

A més, s'ha proposat l'ambiciós repte d'aconseguir una autonomia energètica que permeti el funcionament autònom de tots els tallers, aules i l'internat dels joves que estudien en el seu centre professional. Amb aquesta iniciativa es busca no només millorar les condicions d'aprenentatge dels alumnes, sinó també conscienciar-los sobre la importància de les energies netes i renovables en la preservació del medi ambient.

El projecte beneficiarà gairebé quatre-cents alumnes i, a més, es preveu un impacte indirecte significatiu, ja que servirà com a exemple per a altres llars i centres en l'adopció de l'energia solar com a alternativa sostenible.

UN COMPROMÍS CONTINUAT

Aquesta iniciativa, que es desenvoluparà des de novembre de 2023 fins a juny de 2024, serà cofinançada per la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona, que col·labora ininterrompudament amb el Centre Professional Don Bosco des de fa més de deu anys.

Per tal de seguir fent efectiu el seu compromís amb la promoció de l'educació, la sostenibilitat i el benestar dels joves, l'any 2023, el Patronat de la Fundació va decidir reafirmar la seva voluntat de continuar donant suport al Centre Professional Don Bosco amb una visió estratègica i a llarg termini.

Equip humà

Durant l'exercici 2023 la Fundació ha vist reduïda la seva plantilla en 5 persones, passant de 14 a 9 treballadors. El motiu principal d'aquesta reducció ha estat el tancament de la casa de colònies de Can Masriera, en la qual hi treballaven 5 persones. En paral·lel, s'ha portat a terme el relleu de la Cap d'Administració i Comptabilitat i del Cap d'Operacions, fent possible la incorporació de nou talent.

conformen l'equip humà de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona, entre els serveis centrals i la Residència infantil Elisabets.

Plantilla

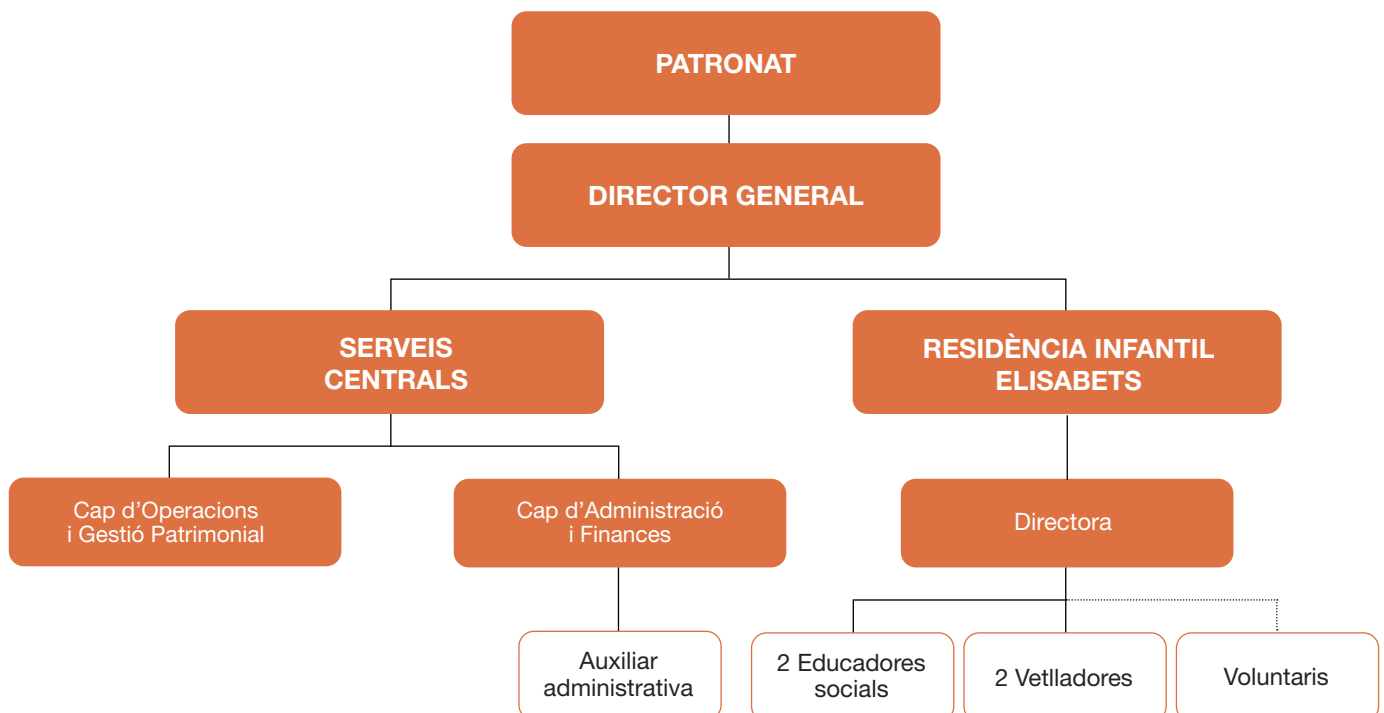
Durant els darrers dos anys, la plantilla de la Fundació ha passat de 19 a 9 persones, degut, d'una banda, al tancament de la Residència Universitària Tres Torres, l'any 2022, en la qual treballaven 5 persones, i de l'altra, de la casa de colònies Can Masriera, l'any 2023, on treballaven també 5 persones.

Ara bé, més enllà del nombre de treballadors, també hi ha hagut dos relleus importants pel que fa a la responsable d'Administració i Comptabilitat i al responsable d'Operacions, que han deixat l'entitat per jubilació i de forma voluntària, respectivament. En ambdós casos, els processos de selecció s'han fet en col·laboració amb una empresa externa especialitzada en RRHH. La selecció de persones (en base a competències, aptituds, actituds i valors), ha esdevingut un element clau en l'aposta de la Fundació per una gestió moderna i professional de les persones.

Aquesta nova visió estratègica dels recursos humans es fonamenta en:

- » Atreure, retenir i desenvolupar el talent
- » Construir un equip de qualitat, ben cohesionat i versàtil
- » Generar confiança i compromís amb el projecte de la Fundació
- » Fomentar la participació i la innovació

En definitiva, la Fundació està convençuda que la clau per poder assolir els resultats esperats és tenir un equip humà professional, cohesionat i ben liderat.

Desenvolupament corporatiu i comunicació

- 4.1 Codi ètic i sistema de *compliance*
- 4.2 Projecte amb ESADE Alumni Solidari
- 4.3 Comunicació

La Fundació ha experimentat un any de progressos significatius en el seu desenvolupament corporatiu i comunicatiu, amb iniciatives clau com l'elaboració d'un codi ètic i un sistema de *compliance* per garantir el compliment normatiu; la col·laboració amb ESADE Alumni Solidari i els passos decisius que hem pres per millorar la nostra comunicació externa, que inclouen la publicació de la nostra primera memòria anual, el llançament d'una nova web i l'inici d'una presència sostinguda a les xarxes socials.

3

NOUS CANALS

La Fundació ha impulsat 3 grans projectes en matèria de comunicació externa.

Codi ètic i sistema de *compliance*

El gener del 2023, un cop seleccionat el proveïdor, la Fundació va començar a treballar en l'elaboració d'un sistema de *compliance*, és a dir: de compliment normatiu, ben ajustat a les característiques i les necessitats de l'entitat. Després de diverses reunions i d'una exhaustiva anàlisi documental, els assessors externs van elaborar un mapa global de riscos, relacionats de forma directa o indirecta amb diferents àmbits o elements de materialitat: atenció i educació de menors, laborals, ambientals, operacions pa-

trimonials (immobiliàries o financeres), de relació amb les AAPP, etc., que va ser exposat i debatut amb el Patronat de la Fundació. A finals del 2023, la Fundació ja disposa del conjunt de documents que integraran el seu futur sistema de *compliance*: codi ètic, política de *compliance* i normativa del canal ètic, a l'espera de la seva aprovació definitiva per part del màxim òrgan de govern de l'entitat, durant el primer trimestre de 2024.

Projecte amb ESADE Alumni Solidari

Després de la corresponent sol·licitud i de diversos mesos de gestions amb els responsables d'ESADE Alumni, al setembre ens va arribar la confirmació que la FCMB havia estat seleccionada com a beneficiària d'un projecte gratuït de consultoria, a desenvolupar pels voluntaris d'ESADE Alumni Solidari durant el curs acadèmic 2023/24. L'encàrrec inicial per part de la Fundació va ser que ens ajudessin a fer una "reflexió estratègica" sobre el futur de l'entitat.

Al mes d'octubre de 2023, un equip de 7 consultors d'ESADE Alumni, integrat per estudiants, professionals en actiu i professionals retirats, va posar en marxa el projecte. La metodologia preveu efectuar una anàlisi documental i un ampli treball de camp, amb més de 40 entrevistes i *focus group* a una àmplia mostra dels principals *stakeholders* de

la Fundació. La previsió de l'equip d'experts és presentar i lliurar l'informe de consultoria a la Fundació durant el mes de maig de 2024. Estem convençuts que aquest estudi significarà una valuosa aportació de cara a la futura presa de decisions estratègiques per part del Patronat de la Fundació.

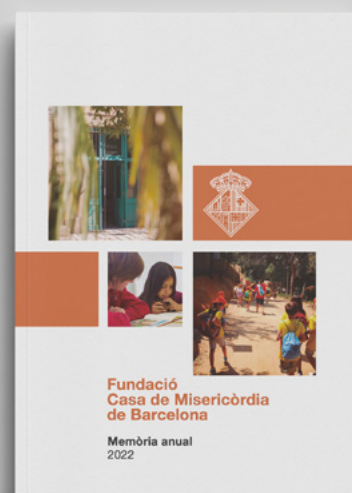
Comunicació

Un dels principals objectius de la Fundació durant el 2023 ha estat fer un pas endavant en matèria de comunicació externa, basant-se en 3 grans eixos:

ELABORAR LA PRIMERA MEMÒRIA ANUAL

Més enllà de fer públics els comptes anuals auditats, com ja ha estat fent tradicionalment la Fundació, es tractava d'explicar de forma clara i divulgativa l'activitat global de l'entitat, amb el propòsit d'incrementar el nivell de coneixement i la connexió amb tots els grups d'interès de la Fundació. Per portar a terme aquest projecte hem comptat amb una agència externa de comunicació.

Després de diversos mesos de treball, el document va quedar enllestit, aprovat i va veure la llum el mes de juny, i a partir d'aleshores la Fundació ha pogut disposar d'un instrument de presentació molt més potent.

Acte de presentació de la memòria

El 5 de setembre, en un acte celebrat a la seu del CIDOB, el president de la Fundació va presentar en públic la primera memòria de la FCMB. A l'acte hi van assistir autoritats com l'Honorable conseller de Drets Socials de la Generalitat, el Sr. Carles Campuzano, i l'Il·lustríssim regidor de Ciutat Vella de l'Ajuntament de Barcelona, el Sr. Albert Batlle. També hi va participar la professora Alba Lanau (UPF), experta en polítiques socials, que va fer una radiografia i anàlisi de la pobresa infantil a Barcelona. L'organització d'aquest acte tenia també com a finalitat reforçar l'obertura i la projecció externa de la Fundació, especialment en el barri del Raval, el nostre entorn més immediat.

INICIAR UNA PRESENCIA MODERADA I SOSTINGUDA A LES XARXES SOCIALS

Conscients de la importància de les xarxes socials, durant el 2023 hem començat a preparar també l'inici de l'activitat en aquest àmbit. Juntament amb l'agència de comunicació, hem acordat tenir presència a LinkedIn i a Twitter. Està previst engegar una comunicació regular i estable durant el primer trimestre del 2024.

ELABORAR UNA NOVA WEB

Atès que la web de la Fundació era ja força antiga i havia quedat obsoleta, durant el darrer trimestre del 2023 s'ha estat treballant en l'elaboració d'una nova web més moderna, dinàmica i que reflecteixi millor la realitat actual de l'entitat. La nova web, que entrarà en funcionament durant el primer trimestre del 2024, podrà ser íntegrament actualitzada i gestionada pels responsables de comunicació de la Fundació, sense haver de necessitar cap proveïdor extern.

Aprofitant l'avinentesa, i donant resposta als canvis organitzatius de la Fundació, s'han tancat les webs de Can Masriera i de la Residència infantil Elisabets, amb l'objectiu d'unificar tots els continguts en una sola web, que esdevingui el principal referent digital de l'entitat i serveixi de plataforma divulgativa en tots els aspectes.

Àmbit econòmic

Comptes de l'exercici 2023

Durant l'exercici econòmic 2023, la Fundació ha tingut uns ingressos ordinaris de 1.977.395 € i unes despeses ordinàries de 1.920.718 €, amb un resultat positiu de 56.677 €. Tanmateix, cal destacar les pèrdues experimentades a la casa de colònies de Can Masriera, per valor de -63.190 €, i a l'antiga Residència Universitària Tres Torres, per valor de -52.533 €. La Fundació ja ha pres decisions estratègiques sobre ambdós projectes: externalitzant la gestió de la finca, en el primer cas, i culminant la venda de l'immoble, en el segon. Pel que respecta a l'obra social, la Fundació hi va destinar 444.463 € (sense comptar els 55.342 € de beques públiques que han rebut els infants i joves de la Residència), sumant el pressupost de la Residència infantil Elisabets (391.231 €), la resta de l'obra social pròpia (35.318 €) i l'obra social aliena (17.913 €).

Considerant també els ingressos extraordinaris (853.226 €), provinents bàsicament de la venda de Tres Torres, i les despeses extraordinàries (-499.385 €), provinents de la depreciació dels actius financers durant el procés de transformació de la cartera financera, indemnitzacions al personal, etc., el resultat final de l'exercici és de 410.517 €.

REDUCCIÓ I REORDENACIÓ DEL DEUTE

Durant el 2023, el deute de la Fundació s'ha reduït molt significativament, passant de 8,6 M€ a 5,5 M€, atès que pràcticament la totalitat dels ingressos procedents de la venda de l'immoble de Tres Torres s'han aplicat a la reducció del deute històric, contret en el seu dia per finançar el creixement patrimonial de l'entitat. Aquesta reducció ha anat també acompanyada d'una profunda reordenació del deute, passant de sis préstecs a un de sol, allargant el termini de venciment fins al 2034 i ajustant el tipus d'interès. Globalment, per tant, la magnitud i la càrrega financera del deute s'han vist substancialment reduïdes.

36 %

REDUCCIÓ DEUTE

En aquest exercici s'ha reduït el deute de l'entitat en un 36 %, la qual cosa suposa una rebaixa molt significativa respecte els exercicis anteriors.

UN NOU MODEL DE GESTIÓ DE LA CARTERA FINANCERA

Al llarg del 2022 ja es va iniciar el procés preparatori per transformar el model de gestió de la cartera financera, amb l'objectiu de fer-lo més professional, més transparent i més robust, amb l'aprovació de la Política d'Inversions Financeres per part del Patronat. Després de mesos de gestions, finalment al maig de 2023 es van portar a terme els canvis imprescindibles per implantar el nou model de gestió, mantenint els criteris de prudència, liquidesa i rendibilitat. En el dia a dia, la Comissió Econòmica i el Patronat prenen les principals decisions d'inversió, comptant sempre amb l'assessorament i consell de les entitats financeres que gestionen els recursos de la Fundació.

BEQUES I SUBVENCIONS

Durant l'exercici 2023 els nostres infants han rebut diverses beques per un import total de 55.342 €, que es distribueixen de la següent manera: 31.280 € per menjadors escolars, 5.252 € per educació, 8.760 € per casals, 6.300 € per activitats esportives i, finalment, 3.750 € per estudis post-obligatoris. Aquests recursos han estat fonamentals per facilitar, reforçar i complementar el projecte educatiu de la Residència Infantil Elisabets.

Excepcionalment, durant l'exercici 2023, la Fundació ha rebut una subvenció nominativa de 60.000 € provinent del Ministeri d'Afers Socials del Govern Espanyol.

	2023	2022	2021
Ingressos ordinaris	1.977.395,25 €	1.920.555,66 €	1.770.150,00 €
Despeses ordinàries	-1.476.255,79 €	-1.609.668,87 €	-1.731.170,00 €
RESULTAT ABANS D'OBRA SOCIAL	501.139,46 €	310.886,79 €	38.980,00 €
Obra Social	-444.462,77 €	-468.012,22 €	-503.480,00 €
RESULTAT ORDINARI	56.676,69 €	-157.125,43 €	-464.500,00 €
Ingressos extraordinaris	853.225,90 €	98.374,54 €	9.598,00 €
Despeses extraordinàries	-499.385,57 €	-186.335,08 €	-1.550,00 €
RESULTAT EXERCICI	410.517,02 €	-245.085,97 €	-456.452,00 €

En virtut de la política de transparència de la Fundació, a la nostra web corporativa (<https://fcmb.org/>) es poden consultar els comptes anuals auditats.

Òrgan de govern

L'òrgan de govern de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona està constituït per 8 patrons i compta també amb la figura d'un Prior. Els quatre càrrecs electes, és a dir, el president, el vicepresident, el secretari i el tesorero, es renoven de dos en dos, cada quatre anys. El Patronat té dues comissions ordinàries de treball: la Comissió Econòmica, que es reuneix setmanalment, i la Comissió Social, que ho fa cada tres mesos.

9

PERSONES

formen l'òrgan de govern de la Fundació:
8 patrons i 1 consiliari que dona suport a l'àmbit educatiu.

**Antonio Masriera i
Escolà**
PRESIDENT

**Josep Maria Simón
Castellví**
VICEPRESIDENT

Ignasi Garcia Clavel
SECRETARI

Sergi Deltor Blanco
TRESORER

Antoni Blas Batet
VOCAL

Xavier Domènech Linde
VOCAL

**José Manuel Masriera
Escolà**
VOCAL

Dolors Viayna Ornosa
VOCAL

Mn. Enric Termes Ferré
PRIOR

Objectius

Per tal de definir els objectius de l'any 2024, cal realitzar una anàlisi dels objectius plantejats per la Fundació durant l'any anterior, avaluar el seu grau d'assoliment i identificar les àrees d'èxit i les oportunitats de millora. A partir d'aquesta revisió crítica, establim nous objectius per al proper període, definint-los de manera específica i amb un enfocament clar cap a la consecució de la nostra missió.

11 dels 15

objectius plantejats per l'any 2023 han estat assolits i 4 estan en procés de ser-ho.

ÀMBIT	OBJECTIUS	ESTAT
ÀMBIT SOCIAL	• Reorganitzar el suport psicològic als infants	REALITZAT
	• Revisar la gestió de la franja d'edat 16-18 anys	EN PROCÉS
	• Incorporar millores a l'organització de les colònies d'estiu	REALITZAT
	• Incrementar la relació, el suport i la coordinació amb les famílies	EN PROCÉS
	• Millorar el sistema d'indicadors de mesura de l'impacte social	EN PROCÉS
ÀMBIT ORGANITZATIU	• Adaptar l'equip professional a les noves necessitats de la Fundació	REALITZAT
	• Dissenyar i implementar un sistema de gestió en matèria de <i>compliance</i>	REALITZAT
	• Revisar i ajustar els sistemes de millora de PRL i LOPD	REALITZAT
ÀMBIT COMUNICATIU	• Elaborar la primera memòria anual de la FCMB	REALITZAT
	• Dissenyar i implementar una nova web	REALITZAT
	• Tenir una presència adequada i sostinguda a les xarxes socials	REALITZAT
ÀMBIT ECONÒMIC/ PATRIMONIAL	• Millorar els resultats econòmics de Can Masriera	REALITZAT
	• Completar la reordenació del deute de la Fundació i posar en marxa un nou sistema de gestió de les inversions financeres	REALITZAT
	• Elaborar un pla de rehabilitació energètica de tots els immobles de la Fundació i posar-lo en marxa	EN PROCÉS
	• Continuar millorant els processos interns de gestió i ajustar les despeses	REALITZAT

Objectius 2024

ÀMBIT SOCIAL

- Elaborar i valorar una proposta per **ampliar i millorar les instal·lacions** de la Residència infantil Elisabets.
- Incrementar la relació, el suport i la coordinació amb **les famílies**.
- Millorar el sistema de **mesura de l'impacte social**.
- Organitzar una **primera trobada d'exresidents** de la Residència infantil Elisabets.
- Estudiar i realitzar una **proposta d'integració d'habitatge social** com a complement de la nostra acció social sempre i quan sigui assumible econòmicament.

ÀMBIT ORGANITZATIU I DE GOVERN CORPORATIU

- Assolir la **plena integració de les noves incorporacions** a l'organització i avançar vers un equip d'alt rendiment.
- Disposar d'un informe extern, elaborat per un grup de consultors d'ESADE Alumni Solidari, que aporti una **reflexió estratègica** sobre el futur de l'entitat.
- Continuar millorant els **processos interns** per augmentar l'eficiència en la gestió.
- Portar a terme una **reforma d'Estatuts** que permeti actualitzar el llenguatge i millorar alguns aspectes relatius al govern de la Fundació.

ÀMBIT COMUNICATIU I DESENVOLUPAMENT INSTITUCIONAL

- Elaborar la **memòria anual** de l'exercici 2023.
- Elaborar un **nou relat històric** sobre la Casa de Misericòrdia de Barcelona, des del s. XVI fins a l'actualitat, que empoderi l'entitat i en faciliti la divulgació ciutadana.
- Disposar d'un **nou logotip**, respectant la identitat històrica de l'entitat, que s'ajusti a les necessitats comunicatives actuals.
- Explorar **noves col·laboracions amb empreses o institucions (donants potencials)** i establir les bases del *fundraising*.
- Continuar explorant vies estables de **col·laboració amb les administracions públiques**.

ÀMBIT ECONÒMIC- PATRIMONIAL

- Redactar un pla estratègic de **gestió i rehabilitació del parc immobiliari**, especialment des del punt de vista de la **rehabilitació energètica**.
- Definir i instaurar un **nou sistema de manteniment del patrimoni immobiliari** de la Fundació per millorar l'eficiència del circuit pels usuaris.

L'elaboració d'aquesta segona memòria anual de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona referma la línia de comunicació, transparència i obertura iniciada l'any anterior, amb l'objectiu de facilitar, enfortir i desenvolupar les relacions de col·laboració de la Fundació amb tots els seus grups d'interès. La Fundació desitja agrair-los a tots el seu suport i compromís, especialment a les voluntàries, monitores i equip professional, així com a la resta de col·lectius.

A més, durant l'exercici 2023, volem destacar i agrair de forma singular l'assessorament de les professores Montserrat Carbonell (UB) i Alba Lanau (UPF), pel seu acompanyament, rigor i entusiasme.

**Fundació Casa de Misericòrdia
de Barcelona**

Fundació
Casa de Misericòrdia
de Barcelona